

Udstrekning og Betydning, som de faktisk have faaet i det forløbne Tidrum, og navnlig have de i forrige Rigsdagsjamling vedtagne Love i ikke ringe Grad udvidet Sogneraadenes Betydning, og jeg vilde for mit Vedkommende ikke have noget imod, om man mere og mere vilde gaa i den Retning at styrke de kommunale Raads Selstændighed og lægge adskillige af de sociale Loves Udførelse i de kommunale Raads Hænder. I ethvert Tilfælde ser jeg hellere, at dette sker, end at man lægger saadanne Loves Udførelse i Hænderne paa en Række ny Embedsmænd; men det er jo dog i særlig Grad Sogneraadets formandens Nidkærlighed og Dugtighed, som det kommer an paa, hvor det gælder om, at Sogneraadene udføre deres Hverv paa den bedste og mest fyldestgørende Maade. — Det er Sogneraadets formand, der, som bekendt, leder Sogneraadets Forhandlinger, fører dets Protokol og sørger for, at de vedtagne Beslutninger blive udførte. Det er Sogneraadets formand, som maa føre den store Korrespondance, som de kommunale Raad nu maa føre, dels mellem Sogneraadene og Overøvrigheden og da navnlig mellem Sogneraadene og Amtmanden og Amtsrådet, og den ikke ubetydelige Korrespondance, som nu føres mellem de sognekommunale Raad indbyrdes. Det er Sogneraadets formand, som maa affatte Overdragelse over hvert Aars Indtægter og Udgifter. Det er Sogneraadets formand, som maa aflægge det kommunale Regnskab. Det er Sogneraadets formand, som maa forelægge for Raadet Udkast til Satteligning hvert Aar. Det er Sogneraadets formand, der maa foretage en stor Række af Indberetninger, dels om Udførelse af Bejarbejde og dels om Fattiggaaarde og Fattighuse og Fattigvæsen i det hele. Det er Sogneraadets formand, hvem den forhenværende Kultusminister har paalaagt hver Maaned at indgive Beretning til Provsten om Stolemullter, Forsømmelser m. m. Det er Sogneraadets formand, som maa affatte Valglisten til Folketinget og til de kommunale Valg, dels for Sogneraadetsvalgene og dels for Valget af Bestyrelsen af de Fattiges Kasse m. m. Det er fremdeles Sogneraadets formand, som maa opbevare Sogneraadets Arkiv. Det er kun meget faa Steder, at Sogneraadet ejer et særligt Lokale til Opbevaring af Arkivet; Sogneraadets formand maa overlade et Værelse af sin Bolig ikke blot til Arkivets Opbevarelse, men ogsaa for at han kan modtage de af Sognets Beboere, som vilde tale med ham om kommunale Forhold. Sogneraadets Arkiver vokse Aar for Aar og ere langt betydeligere end forhen. Jeg mindes,

at da jeg for 22 Aar siden blev Sogneraadets formand, som den forhenværende Sogneraadets formand og bragte mig hele Arkivet i en Kornsæk. Da Sækken var Formandens og ikke Sogneraadets, heldte han hele Indholdet ud paa mit Stuegulv i broget Forvirring; men heldigvis var Arkivet ikke større, end at jeg i Løbet af nogle Timer kunde fortære det. Nu ser det ganske anderledes ud. Enhver Sogneraadets formand, som holder Orden i sine Sager, og det sætte dog vist de fleste Pris paa, vil vide, i hvilken Grad det forvolber Arbejde og Ulejlighed. Nu er det vel saa, at den nugældende Kommunallov hjemler Sogneraadets formændene Ret til, at de med Sogneraadets og Amtsrådets Samtykke kunne faa nogen Medhjælp til Udførelsen af det Arbejde, som paahviler dem, men af de Oplysninger, som Udvalget har indhentet, og hvoraf der er meddelt et Uddrag i Bilag 3 i Betænkningen, vil det ses, at det er en højst forfælselig Maade, hvorpaa man udfører denne Bestemmelse, som er hjemlet i Kommunallovens § 26 d. Udvalget mener derfor, at det er rigtigt at stille de forskellige kommunale Raad fuldstændig ens i de forskellige Amtsrådsdistrikte, og at vedtage ensartede Regler, der gælder for dem alle, at de ikke længere skulle udsættes for Vilkaarlighed. I enkelte Amtsrådsdistrikte har man stillet et vist Beløb til Raadigheden for Sogneraadet i Forhold til Hartkornet, der findes i Kommunen. Udvalget mener nu, at Hartkornet ikke danner en saa god Maalestok til Bedømmelse af det Arbejde, som paahviler Sogneraadene, som Indbyggerantallet gør, og derfor foreslaar Udvalget, at det overlades til de kommunale Raad foreløbig selv at afgøre, om de overhovedet vilde bevilge nogen Medhjælpssum til deres Sogneraadets formand, og for saa vidt de kommunale Raad ønskede det eller finde det tilraadeligt at bevilge en Medhjælpssum, skulle de have Lov til uden Amtsrådets Samtykke hvert Aar at disponere over et Beløb af indtil 15 Dre pr. Individ i Kommunen. (Tauber: Det er meget lidt!) Ja, det vil vise sig, at det i ethvert Tilfælde dog er noget mere, end det, der nu som Regel bliver bevilget i de forskellige Sogneraad med Amtsrådets Samtykke, men selv om det skulde være for lidt, stiller Udvalget det frit for Kommunalraadene at kunne bevilge mere, dog saaledes, at for saa vidt de finde det rigtigt at bevilge mere end et Beløb, som svarer til 15 Dre pr. Individ i Kommunen, mener Udvalget det rigtigt, at Sogneraadene saa søge Approbation paa deres Bevilling hos vedkommende Amtsråd. Derimod finder Udvalget det fuldstændig fyldestgørende,